nárok a že ani po subjektívnej stránke nie je skutková podstata prečinu vydieračstva daná, lebo táto vraj predpokladá úmysel protiprávnym prostriedkom vynútiť nejaké konanie a vedomie pachateľa, že nemá práva na plnenie, ktoré vynucuje, a že toto vedomie tu nie je, keď pachateľ má skutočné, alebo domnelé právo na plnenie, ktoré vynucuje, a konečne námietkou, že obžalovaná nemala úmysel hrozbu splniť a že preto nie je skutková podstata uvedeného prečinu daná, keď nie je možné očakávať splnenie hrozby.

Zmätočnej sťažnosti neľze priznať v tejto časti oprávnenia.

Sťažovateľka buduje v najväčšej časti svoje námietky na mylnom predpoklade, že bola uznaná vinnou aj v prečine vydieračstva podľa § 350 tr. z. Prvý súd síce citoval vo výroku o kvalifikácii aj ustanovenie § 350 tr. z. a odvolací súd v tom smere žiadne opatrenie neučinil, ale z oboch rozsudkov je jasne patrné, že nižšie súdy uznaly obžalovanú vinnou len v prečine podľa § 351 tr. z., ktorý obsahuje samostatnú skutkovú podstatu. Bolo tedy citovanie § 350 tr. z. pri kvalifikácii trestného činu zrejme zbytočné, lebo § 350 tr. z. mal byť citovaný len pri výmere trestu, avšak tým nebol zavinený žiaden v zákone uvedený zmätok.

Ku skutkovej podstate prečinu podľa § 351 tr. z. sa nevyžaduje, aby sa vynucovanie majetkového prospechu dialo bezprávne. Trestný zákon v autentickom znení v § 351 výraz »bezprávne« neuvádza. Skutková podstata tohoto činu je uskutočnená už tým, že pachateľ k dosiahnutiu účelu v zákone uvedeného vyhráža uverejnením utrhačného alebo na cti urážajúceho tvrdenia tlačou, aj keď tvrdené urážlivé alebo pomluvačné skutočnosti sú pravdivé.

Po subjektívnej stránke sa nevyžaduje ani úmysel pachateľa protiprávnym prostriedkom niečo vynútiť, ani vedomie, že nemá ani skutočné alebo aspoň domnelé právo na konanie, ktorého chce dosiahnuť, ale stačí vedomie, že tvrdenie, uverejnením ktorého pachateľ hrozí, je pomluvačné alebo urážlivé a že tak činí v úmysle, aby sebe alebo inému opatril majetkový prospech, a nerozhodné je, či na taký prospech má skutočné právo alebo je presvedčený, že také právo má.

Nie je ani potrebné, aby pachateľ prečinu podľa § 351 tr. z. mal úmysel vyhrážku uskutočniť, resp. aby ohrožený mal obavu, že vyhrážka bude vykonaná, lebo prečin tento je dokonaný už tým, že pachateľ úmyselne vykonal činnosť v § 351 tr. z. uvedenú, tedy vyhrážal.

Čís. 6121.

Podvody, spáchané obvineným jednak v oblasti trestného práva bývalého uhorského (na Slovensku a na Podkarpatskej Rusi), jednak v oblasti trestného práva bývalého rakúskeho (v zemiach českých), neľze považovať za jediný čin, ale treba každý z nich posudzovať za samostatný čin, reálne v smysle § 96 tr. zák. sa sbiehajúci s druhými.

Ak sú dané podmienky podľa § 19 tr. p. a § 56 tr. ř., môže súd rozhodujúci o podvodoch obvineného spáchaných na Slovensku (alebo

na Podkarpatskej Rusi) odstúpiť v smysle § 21 tr. p. a §§ 57, 58 tr. ř. vec, týkajúcu sa podvodu spáchaného v zemiach českých, miestne príslušnému súdu v týchto zemiach.

(Rozh. zo dňa 31. januára 1938, Nd III 61/37.)

Najvyšší súd v trestnej veci proti A. pre zločin podvodu, zahájenej pred krajským súdom v Bratislave, následkom rozporu o príslušnosť medzi krajským súdom v Bratislave a krajským trestným súdom v Brne takto sa usniesol: Príslušný v tejto veci je krajský trestný súd v Brne.

Dôvody:

Proti A. bolo učinené u štátneho zastupiteľstva v Bratislave trestné oznámenie pre podvody spáchané v Bratislave na B. a J. Za stopovania, ktoré prevádzal vyšetrujúci sudca u krajského súdu v Bratislave, došlo na A. oznámenie pre podvod spáchaný v Boskoviciach na Morave. Menované štátne zastupiteľstvo podalo po prevedenom stopovaní na A. obžalobu pre zločiny podvodu, spáchané v obvode krajského súdu v Bratislave, a navrhlo, aby z prejednania bola vylúčená vec týkajúca sa zločinu podvodu spáchaného na H. v Boskoviciach a aby bola postúpená okresnému súdu v Boskoviciach. Krajský súd vylúčil zo spoločného prejednania túto poslednú vec a spisy o tejto veci odstúpil okresnému súdu v Boskoviciach.

Tento súd zaslal spisy štátnemu zastupiteľstvu v Brne, ktoré navrhlo krajskému súdu tamtiež, aby sa prehlásil nepríslušným, poneváč vraj ide o jeden čin spáchaný vo viac okresoch a nie o viac činov a poneváč tedy neprichádza v úvahu ustanovenie § 57 tr. ř., ale § 51 tr. ř. Krajský súd tak učinil a odstúpil spisy späť krajskému súdu v Bratislave. Rovnako tento súd neuznal svoju príslušnosť poukázavši na ustanovenia §§ 21 a 17 tr. p., podľa ktorých zo spoločného prejednania vec vylúčil a odstúpil súdu príslušnému podľa miesta spáchaného činu, ktorý nesmie zamietnuť odovzdanú mu vec.

Názor krajského súdu v Brne, že ide o jediný čin, nie je správny. Podľa § 51, odst. 5 tr. ř. rovnako ako podľa § 16, odst. 5 tr. p. má sa čin spáchaný v tuzemsku posudzovať podľa hmotných zákonov trestných, platných na mieste spáchaného činu, tedy čin spáchaný v zemiach českých podľa v nich platných zákonov a na Slovensku a Podkarpatskej Rusi rovnako podľa v nich platného hmotného trestného práva. Predpisy týchto dvoch právnych oblastí, vzťahujúce sa na zločiny podvodu, sú rôzne, lebo nehľadiac na rozdielne znaky skutkovej podstaty § 197 tr. z. a nasl. (platného v českých zemiach) a § 379 tr. z. v znení § 50 tr. nov. (platného v oblasti zák. čl. V:1878), neplatí v oblasti zák. čl. V:1878 sčítacia zásada, platná pri týchto trestných činoch v oblasti práva skoršie rakúskeho.

Preto je treba zločiny podvodu, spáchané obžalovaným A., posudzovať každý za samostatný čin v smysle § 96 tr. z. (platného na Slovensku a Podk. Rusi) reálne s ostatnými konkurujúci, podľa § 19 tr. p. a § 56 tr. ř.

Dôsledkom toho, keď tu boly podmienky týchto predpisov, mohol v smysle § 21 tr. p. a §§ 57 a 58 tr. ř. krajský súd v Bratislave odstúpiť vec o zločine podvodu, spáchanom v Boskoviciach, miestne príslušnému súdu. Mal ovšem vec odstúpiť priamo krajskému súdu trestnému v Brne a nie okresnému súdu v Boskoviciach, lebo oznámená škoda je prez 2.000 Kč, tedy ide o zločin. Podľa § 51 tr. ř. a §§ 16 a 17 tr. p. je tedy krajský súd trestný v Brne príslušný k samostatnému prejednaniu posledne uvedenej veci, akonáhle netreba hľadeť na jej súbeh s inou vecou. Bol preto pre jej prejednanie uznaný príslušným krajský súd trestný v Brne.

Čís. 6122.

Pro povahu vojenského orgánu jako samostatné části branné moci (§ 5, odst. 1, čís. 2 zákona o ochraně cti) není měřítkem činnost toho orgánu, nýbrž otázka, zda taková vojenská část může podle vnitřní organisace vojska fungovati jako samostatný celek.

(Rozh. ze dne 1. února 1938, Zm II 335/37.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem podle § 2 zákona č. 108/1933 Sb. z. a n. a § 1 zákona č. 124/1924 Sb. z. a n. ve znění vyhlášky č. 145/1933 Sb. z. a n., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc soudu první stolice, aby ji znovu projednal a rozhodl.

Z důvodů:

S hlediska důvodu zmatečnosti podle § 281, č. 9 c) tr. ř. stížnost namítá, že zažalovaný článek směřoval proti »proviantuře« a nikoli proti cenové komisi, nějakému to vedlejšímu výpomocnému orgánu proviantury, a že tudíž cenová komise nebyla oprávněna žádati o jeho stíhání. Námitkou touto uplatňuje stížnost především, že cenová komise posádkového velitelství není subjektem ochrany cti po rozumu § 5, odst. 1, č. 2 zákona o ochraně cti, ježto cenová komise není samostatnou částí branné moci, nýbrž pouhým vedlejším orgánem výpomocným a že tudíž nalézací soud pochybil, přiznal-li cenové komisi posádkového velitelství v K. ochranu cti podle citovaného místa zákona.

Podle důvodů vyvozuje rozsudek závěr, že cenová komise je samostatnou částí branné moci, z okolnosti, že je to vojenský orgán, jenž obstarává na místě dřívější proviantury zásobování vojska a hlavně že zadává dodávky proviantu. Činnost vojenského orgánu sama o sobě není však kriteriem pro povahu tohoto orgánu jako samostatné části hranné moci, nýbrž pro otázku tu je rozhodné, zda taková vojenská část může podle vnitřní organisace fungovati jako samostatný celek (viz Steiner: »Schutz der Ehre«, str. 30, a Jiskra-Bernát, str. 39). Vnitřní organisaci vojska upravují služební předpisy vydané činiteli k tomu povolanými.